

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Cap. 4. De Simonia materia, rerum scilicet; quæ spiritualibus sunt
annexæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

CAP. V. T. IV.

De Simonia materia, rerum
scilicet, quæ spiritualibus
sunt annexa.

20 *Generam.*
diatur
rei Sacra
per anne-
xiorem.
L. A. dicuntur res Sacrae per anne-
xionem, quæ ex se materiales, vel
naturales sunt: per coniunctionem
tamen, seu vinculum cum re Sacra Sacra, seu
spirituales censentur. Triplex autem potest
quid dici alteri connexum. Primum, *antecedent-*
er: illud verò dicitur antecedenter conne-
xum rei Sacrae, quæ Sacram rem præcedit, seu
supponit rei Sacrae, cui connectitur, ut sunt
vala Sacra, Sacra vestes. Secundum, *comitanter*,
nempe quod comitatur rem Sacram, eique
intrinsece coniungitur, & est veluti pars.
Vnum totum cum re Sacra componens, ut
est labor ad rem, seu actionem Sacram agen-
dam requisitus. Tertium, *consequentem*, quod sci-
licet consequitur spirituale, & est veluti effec-
tus illius rei spiritualis, quam consequitur, ut
sunt beneficia, hæc enim divina consequun-
tur officia, quia propter divina officia sunt in-
stituta, & dicuntur diuinis officiis annexa
consequentem tanquam ab ipsis dependencia.
Reginald. l. 2. c. 115. Filliuc. tract. 45. cap. 5.
quest. 1. 2. & 3. Liymann. l. 4. tr. 10. c. 8. num. 3.
Valent. l. 3. d. 6. quest. 16. punct. 1. Vgo in
l. ab. l. cap. 34. de simon. Sylvi. secunda secunda,
quest. 100. a. 4.

21 *Annexum*
spirituali,
ratione con-
nexionis est
simonia ma-
teria.
Si generatim loquar annexum spirituale ra-
tione connexionis, quam habet ad illud, est si-
monia materia. Unde vendi non potest absq;
illa, quia spirituale vendi non potest nec ut
res vendita, nec ut ratio venditionis: hoc enim
ipso pretio æstimaretur. Tamen si anteceden-
ter annexum spirituale per se spectetur, non
est materia simoniae, & vendi potest, quia se-
cundum se est pretio æstimabile, nec valorem,
& æstimationem amittit ob coniunctionem
cum spirituali, si absque relatione ad spiritua-
le spectetur. D. Thom. 2. 2. qu. 100. a. 4. ad 1.
Suarius l. 4. cap. 23. num. 8. Filliuc. tract. 45.
cap. 5. quest. 4. Bonac. de simon. d. 1. quest. 10.
4. §. 2.

22 *Beneficium*
quoad ius
spirituale
in ipso in-
clusum, est
simonia ma-
teria.
Beneficium quoad ius spirituale in ipso
inclusum est simoniae materia contra ius di-
uinum, quia iura spiritualia, quæ posita sunt
in aliqua spirituali potestate, vendi non pos-
sunt. Nec beneficium vendi potest, etiam ha-
bito respectu ad temporale commodum, quod
in ipso adest. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. cap. 24.
num. 4. Filliuc. tract. 45. c. 5. §. c. fin. de pact.
capit. super eo, de transact. capit. Tua nos de
simon.

23 *Pontifex*
potest sepa-
rando præ-
bendam ab
officio spiri-
tuali dare
Pontifex summus, qui potest separare præ-
bendam ab officio spirituali, potest etiam dare
beneficium cum onere solvendi partem fru-
ctuum, & accipere totum valorem pensionis
simul: atque adeo dare beneficium exhibenti
pecuniam, facta separatione præbendæ, secus
non facta. Episcopus verò, qui separare præ-
bendam ab officio spirituali, potest etiam dare
beneficium cum onere solvendi partem fru-
ctuum, & accipere totum valorem pensionis
simul: atque adeo dare beneficium exhibenti
pecuniam, facta separatione præbendæ, secus
non facta. Episcopus verò, qui separare præ-

bendam ab officio nequit, nec etiam potest beneficium
vendere beneficia absque simonia contra ius cum onere
diuinum: nec imponere super beneficio pen- resolucendi
sionem: licet aliquando super personam ha- partem fru-
bentem beneficium possit. Multo minus pri- elum. Epi-
nat's personis licebit, beneficia vendere, cum scriptu. vi-
neq; iis liceat ea locare nisi per triennium, & nime.
si fructus vendi per totam vitam possint. Vgo.
lin. tab. 23. num. 108. §. 9. Suar. l. 4. c. 24. n. 23.
Filliuc. tr. 45. c. 5. §. 10. & 11.

Pensiones mere temporales, quæ etiam lai- 24
cis ob iustam causam designari possunt, ex Pensiones
Ecclesiasticis proveniunt, sine simonia ven- mere tem-
duntur, ac redimuntur. At pensiones prop- porales:
rie spirituales, quæ ad spirituale ministerium vendi ac
designantur, v. g. Concionatori, coadiutori Epi- redimi pos-
scopi, sine simonia emi, ac vendi nequeunt. sunt spiri-
Pensiones autem mixtæ, quæ Clericorum qui- tiales non.
dem propriæ sunt, verum non ob spirituale Mixta ve-
ministerium, sed ob aliam causam designata, ro possunt
v. g. propter clericum pauperem, senium, liris ream. non
compositionem, beneficij resignationem, licet vendi.
vendi, ac emi nequeant, tamen redimi possunt,
saltem ubi constitutio Pij V. cuiusmodi pensio-
nibus obligationem officij deipara inpo-
nenti, recepta non est, quia redimere talem
pensionem, non est, emere aliquod ius spiri-
tuale, sed onus temporale extinguere. Tolet.
l. 5. c. 52. Suar. l. 4. c. 26. n. 5. Lessi. l. 2. c. 35. dub.
22. D. ana p. 4. tr. 4. ref. 153. Sylvi. 2. 2. g. 100.
a. 4. concl. 1. 2. & 3.

Beneficiorum permutatio, si priuata pa- 25
trone, & sine legitima Episcopi autoritate Beneficio-
fiat, non solum irrita; sed & simoniaca est ex rum permu-
iuris ecclesiastici dispositione, quia iure Ca- tatio sine
non eo omnis pactio prohibetur in beneficiis: Episcopi
permutatio autem non celebratur sine pacto: auctorita-
& hoc fit ob periculum, suspensionem, & oc- re facta si-
casionem simoniae, & alia incommoda, quæ moniaca
facile sequi poterant, si permissum fuisset, be- est.
neficiis priuata autoritate permutare, capit.
Quest. 100. c. cum olim, de rerum permut. c. Au-
dinimus 4. de simon. Suar. l. 4. cap. 31. num. 14.
Reginald. l. 2. n. 263. Nauar. c. 23. num. 100.
Filliuc. tr. 45. n. 12. & 13.

Beneficiarius, qui beneficium litigiosum 26
cum multis expensis fuerat assecutus, si po- In resigna-
stea, dum in pacifica possessione existit, illud tione bene-
alteri resignat coram inferiore à summo Præ- ficij quan-
fule, cum pacto, ut is, cui beneficium resignat, doram si-
soluat expensas: simoniam committit, quia re- monia com-
signatio hæc non est pura, cum exigat tempo- mittatur.
rale pro spirituali, nullo enim alio titulo exi-
git expensas, nisi quia beneficium illi resignat.
Suar. l. 4. c. 35. n. 24. Reginald. l. 23. cap. 18.
Filliuc. tr. 45. n. 35. Simonia item est, facere co-
ram Episcopo resignationem reciprocam, ut
si quis dicat, ego resigno meum beneficium
tuo nepoti, vel amico: tu verò resigna tuum
mibi, vel nepoti meo, quia præterquam quod
hæc renunciatio sit in fauorem, continet re-
ciprocæ resignationis pactum, quod omnino
extra casum permutationis est iure verum.
Idem à fortiori affirmo de renunciatione tri-
angulari, quæ inter tres fieri solet, verbi gratia
Renuncio meum beneficium in fauorem Pe-
tri, ut Petrus suo cedat Paulo, & Paulus suo
mibi cedat, quia hæc non est resignatio pura,
nec fieri assollet sine pluribus pactis, quæ in
Ordine ad Prælatum inferiorem non per-
mittuntur.

mittuntur. Lessius l. 2. cap. 35. n. 87. Suar. l. 4. c. 35. n. 18. Reginal. l. 23. n. 250. Bonac. de si. mo. d. 1. q. 4. §. 14. n. 4.

27 *Quid per-*
missum sit
obortu lite
de re spiri-
tuali par-
tibus.
Lite de Ecclesiastico beneficio oborta, vel de aliare spirituali, non prohibentur partes gratis, & amicaliter inter se eam componere: quod duobus modis fieri potest. Primo, si unus sponte & gratis iure suo cedat, si tamenque deferat: nil autem obstat quominus postea donum ex gratitudine sibi oblatum accipiat. Secundo, si in arbitros compromittant, ut illi parti rem eam adiudicent, quae potiori iure nisi videtur. Transactio tamen simoniaca est, in qua ex una parte beneficium Ecclesiasticum, ex altera vero parte res temporalis datur, remittitur, aut retinetur. Quia transactio reciprocus contractus, & species quaedam commutationis rei temporalis cum spirituali. Cap. Cum pridem. de pact. Bonac. d. n. g. 4. §. 15. n. 3. Profecto licet controuersia, quae circa alias res, vel iura spiritualia versantur, terminari possint, offerendo, vel retinendo aliquid spirituale: id tamen concessum non est in materia beneficij, nisi Praelati auctoritas intercedat. Suar. l. 4. c. 51. assert. 2. & 3. Episcopus demum ac iudex delegatus parti litiganti per modum transactionis adindicare potest annuat pensionem in compensationem expensarum, vel ad uitae necessariam sustentationem. Cap. Nisi essent, de prabend. Bonac. citat. numer. 9.

CAPVT V.

Sex Titulos à Simonia labe excusantes annuero.

28 *Primus*
titulus à si-
monia libe-
ratis est li-
beraliter,
seu gratin-
do.
PRIMVS est Liberalitatis, vel Grati- tudinis. Vnde cum aliqua res temporalis, vel spiritualis gratis mere datur: vel etiam ex gratitudine ob recognitionem alterius rei spiritualis, vel temporalis, Simonia non committitur. Quia non datur tanquam pretium, nec offertur ad extinguendum debitum iustitiae, sed debitum morale, quod non obstat, quoniam id, quod traditur, gratis tradi dicitur. Suar. l. 4. c. 5. n. 4. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. num. 8. Valer. 10. 3. d. 6. q. 16. pun. 3. Nauac. sum. c. 23. n. 102.

29 *Secundus*
sustentatio.
Secundus titulus sustentationis. Quia qui altari seruit, de altari debet vivere: cum sustentatio iure naturali debeat. Vnde excusantur Ecclesiastici ministri accipientes pias oblationes, vel alia stipendia ex consuetudine, vel legibus Ecclesiae praescribentibus aliquid pro certis muneribus exhiberi. Tolet. l. 5. c. 88. num. 8. Nauac. 23. num. 106. Filliac. tr. 45. num. 27. & 28. Suarez lib. 4. caput. 45. numer. 7.

30 *Tertius la-*
bor extrin-
secus.
Tertius est labor extrinsecus seu per accidens ad uictus operari, vel spirituali, ille scilicet sine quo tale opus fieri non potest, quia huiusmodi labor in se est aliquid temporale, pretio estimabile, nec ob constitutionem ad opus spirituale

estimationem amittit, cum ei per accidens, & extrinsecus sit adiacens. Nauac. c. 23. numero 101. & 102. Reginal. l. 23. n. 119. Lessi. l. 2. cap. 35. n. 45. Suar. l. 4. c. 21. n. 15.

31 *Quartus*
Libertatis
primatus.
Quartus est Libertatis primatus, vel temporalis commodi, quod quis deserit spirituale opus gerendo. Quia primatus huiusmodi est pretio estimabilis: Ergo aliquid pro ipsa accipi potest habita ratione commodi, quod verisimiliter capere potuisset, si se non tali obstrinxisset obligatione. Lessi. l. 2. c. 35. dub. 8. n. 45. Caiet. v. simonia, reg. 4. Nauac. sum. c. 23. n. 106.

32 *Quintus*
Exactionis
impositio.
Quintus est Inimica exactionis, dum scilicet pecunia traditur ad tollendam vexationem, quae quis circa rem spiritualem infligit. Secus dixerim, si vexatio sit iustitiae enim non licet, media pecunia tollere vexationem, quia parte iusta est. Quia pecunia tradi videtur pro acquirenda re spirituali, cuius vexatio acquisitionem impedit. Cap. dilectus, de simon. Filliac. tr. 45. num. 6. & 7. Nauac. consil. 70. de simon.

33 *Sextus*
Consuetudinis
do.
Sextus est Consuetudo, quae quidem solummodo habet locum ad tollendam simoniam iure humano inducitur. Quia lex humana potest consuetudine obligari non solum in partem, verum etiam in totum: non solum quoad penam, verum etiam quoad culpam. Attamen consuetudo non est titulus sufficienter excusans acceptionem, vel traditionem rei temporalis pro spirituali per modum pretij. Quia hoc est intrinsecus malum, & simoniacum contra ius naturale diuinum: nulla autem consuetudo potest induci, quae ius naturale, vel diuinum abroget. Filliac. tr. 45. num. 40. Suar. l. 4. c. 6. n. 16. Azor. p. 3. l. 12. cap. 19.

CAPVT VI.

Contra simoniacos penas latas recenseo.

34 *Sola simonia in ordi-*
ne beneficij
& Religi-
oni inopi-
sa pena
incurrit.
NELLA simonia nisi in Ordine, beneficio ac Religiosis ingressis, penas iuris ipso facto incurrit. Simonia etiam mentali nulle iuris poena feruntur. Quia Cap. Mandato, de simo. Pontifex ait: Simoniaci mentali satis esse, si per solam poenitentiam suo satisfaciunt Creatori de peccato, nec resignare debent, quod per simoniam mentalem acquiritur. Nauac. 23. n. 111. Diana p. 4. tr. 4. resol. 157. Tolet. l. 5. cap. 93. numero secundo Syluest. v. Simonia, quasi. 19.

35 *Simonia*
realis de or-
dinibus
multa sunt
poenae.
Poenae simoniae reales in ordinibus sunt haec. Prima: Conferens ordines est excommunicatus. Secunda: Est suspensus a collatione cuiusvis ordinis, etiam primae coeurae. Tertia: Est suspensus ab omnium munerum Pontificalium executione. Quarta: Interdictus est illi ecclesiae ingressus. Quinta: Si contra suspensionem, vel interdictionem illud egerit, est suspensus ab administratione iurisdictionis ecclesiae &